

CO₂ neutrale, C2C geïnspireerde school

Tekst LIAG architecten en bouwadviseurs

Beeld Moni van Bruggen, Sebastiaan Knot

www.liag.nl ■ www.ateliers197.nl

Lyceum Schravenlant Schiedam

winnaar Award Duurzame Architectuur 2014

Tijdens Green Buildings 2014 zijn voor de vierde keer de Awards voor Duurzame Architectuur uitgereikt. Lyceum Schravenlant in Schiedam won de 1e prijs. Het nieuwgebouwde schoolpand, naar ontwerp van LIAG in samenwerking met Ateliers en HEVO is het eerste C2C schoolgebouw in het voortgezet onderwijs.

De Award Duurzame Architectuur wordt uitgereikt aan een project met een bijzondere duurzaamheidsprestatie. De prestatie kan liggen op people, planet en profit aspecten. Voor het eerst dit jaar is er aandacht voor de circulaire economie en de circulariteit van gebouwen.

Jurylid Hidde van der Kluit over Lyceum Schravenlant: 'Het klimaat moest voor leerlingen en leraren optimaal zijn en met de gedreven ambitie bij alle betrokken partijen is de A-klasse voor frisse scholen gerealiseerd. Een voorbeeld voor alle te renoveren en te bouwen scholen. De jury is ervan overtuigd dat leerlingen een stevige dosis kennis en bewustwording rond duurzaamheid opdoen en betere ambassadeurs kun je op die leeftijd nauwelijks vinden'.

De eerste CO₂ neutrale, C2C geïnspireerde school van Nederland!

Op 4 oktober 2013 opende Lyceum Schravenlant officieel haar nieuwe schoolgebouw. Het eerste Nederlandse schoolgebouw dat volgens de Cradle to Cradle-principes is ontworpen en gebouwd. Het gebouw is CO₂-neutraal met optimale temperatuurregulatie en schoneluchtvoorziening, hemelwater voor het doortrekken van de wc's, zonnepanelen op het dak, hergebruikte en recyclebare materialen, binnenbeplanting en een dak met mossedum, ja zelfs een meterslange wand met rendiermos voor de akoestische demping en vochtregulatie in het gebouw.

Het is een 'schoolvoorbeeld' voor het toepassen van duurzame innovaties in gemeentelijke gebouwen. Een prachtig resultaat van een bijzondere samenwerking tussen school, gemeente en ontwerpende partijen.

Cradle to Cradle

Het totale ontwerp en ontwerpproces vormt een pilot voor het C2C-bouwen. In een brief roemt Michael Braungart, een van de grondleggers van de Cradle to Cradle-filosofie, de manier waarop leerlingen, gemeente en architecten samenwerken

Jan van Beveren, rector Lyceum Schravenlant:
 "Opvallend is dat het gebouw niet alleen open en licht is,
 maar ook een soort van rust uitstraalt."

v.l.n.r: Thomas Bögl (architect LIAG), Ifke Brunings (interieurarchitect Ateliers),
 Willem Adriaanssen (HEVO) en Victor van der Wurff (oud-leerling Lyceum Schravenlant)

om tot een duurzaam geheel te komen. Op aanraden van projectmanagementbureau HEVO heeft LIAG in een vroeg stadium innovatieve bedrijven met C2C-producten uitgenodigd om mee te praten over huidige en toekomstige ontwikkelingen. Het interieur van het gebouw heeft LIAG ontworpen in samenwerking met Ateliers.

Architectuur van het geluk

Architect Thomas Bögl: "Van meet af aan zijn de leerlingen actief betrokken bij de ontwikkeling van hun nieuwe schoolgebouw. Ze hadden ook inspraak in de architectenselectie. Dat had ik nog nooit meegemaakt. Ik vond het fantastisch, want zo creëer je betrokkenheid van de gebruiker en die moet zich straks prettig voelen in het gebouw. 'Architectuur van het geluk': denken en werken vanuit de gebruiker."

Ook tijdens de ontwerpfase bleven de leerlingen betrokken. Bijvoorbeeld voor de teksten op de balustrades. Daarvoor werd een wedstrijd uitgeschreven en de drie winnende teksten zijn gerealiseerd. Hetzelfde geldt voor de balie, daar hebben de leerlingen een project van gemaakt. Er moest een Programma van Eisen worden opgesteld, nagedacht worden over de materialisatie en dat moest gepresenteerd worden aan een jury. Het beste ontwerp is inmiddels gerealiseerd.

Het duurzame concept van de school was een unieke kans om leerlingen bewust te maken van hoe we met onze omgeving omgaan. Met het ontwerp heeft LIAG bewust de nieuwsgierigheid uitgelokt. Bijvoorbeeld door de installaties deels zichtbaar te laten. Door rare pijpen krijg je rare vragen, maar de antwoorden

op die vragen leiden tot bewustwording.

In het interieur is gekozen voor een goede balans tussen hergebruik en nieuw. Uit kosten- en duurzaamheidsoverwegingen, maar ook omdat het het gebouw meer karakter geeft.

Ifke Brunings, interieurarchitect Ateliers: "We wilden graag een stuk historie uit het prachtige oude schoolgebouw meenemen naar het nieuwe. De kluisjes zijn hier een goed voorbeeld van. Ze werden helemaal gestript, opnieuw gepoedercoat en voorzien van slotjes. Middels een omlijsting van oude bouwboarden zijn ze volledig geïntegreerd in de architectuur."

Duurzaamheid kent vele aspecten, zichtbare en onzichtbare. Materiaal, water, energie, afval, maar vooral gezondheid en welzijn. Op alle vlakken is nagedacht over de functie en de toekomstige waarde voor de omgeving. Het nieuwe schoolgebouw is veel compacter dan het oude waardoor de warmte/koelte optimaal vastgehouden wordt. De gebouwworm, de gevels en de indeling houden rekening met natuurlijke lichtinval en oriëntatie. De materialisatie zorgt voor een goede akoestiek. Als het geluidsniveau laag is ervaart men minder stress. Dat leidt weer tot minder ziekteverzuim. Zo is op allerlei manieren meerwaarde gecreëerd.

klaar voor de toekomst

Het gebouw is voorbereid om in de toekomst nieuwe technieken toe te passen zodra het rendement het toelaat. Het schoolgebouw is flexibel indeelbaar door onder meer een installatieopzet gerelateerd aan de stramienmaten en flexibele wanden. Hierdoor kan het pand in de toekomst zonder problemen krimpen, groeien of andere functies huisvesten. «